

saaledes, at vi kunne komme til Ende dermed i fuldeste Overensstemmelse med, hvad der ikke blot er antydet fra en enkelt Side, men som ogsaa er ganske almindeligt erkjendt. Det vilde dog være besynderligt vilde at slyde dette tilside og sige, at det er Noget, man ikke behøver at bryde sig om, fordi vi ikke have med Andet end det Spørgsmaal at gjøre, at faae Tjenden ind i Statsklassen og at faae Præsternes Lønninger udbetalte som til andre Embedsmænd. Jeg siger, at saaledes har Sagen aldrig stillet sig, men der har været reist ganske andre forskjellige Spørgsmaal af største Betydning, og de have faaet deres Løsning i det foreliggende Lovforslag, som jeg tror paa en Maade, man netop maa ansee for tilstræbt tidligere. Det lader sig saaledes ikke nægte, at en Hovedbetragtning, der altid har gjort sig gjældende, har været den, at det var uheldigt og urigtigt, at mange af de geistlige Embedsmænd havde en saa uforholdsmæssig høj Løn; at dette var upassende saavel med Hensyn til selve Geistligheden, som ogsaa med Hensyn til andre Stæder, og at der derfor maatte tilveiebringes en Righed, men Ingen vil vel benægte, at dette i en meget væsentlig Grad er skeet ved nærværende Lovudkast. Man har sagt, at det var urigtigt, at der var geistlige Embeder, som, efter hvad der blev nævnt, gave en 7 à 8,000 Rbd. om Aaret; der er nogle Embeder, skjøndt det ikke er mange, der til visse Tider have givet en saadan Indtægt, men der er ikke saa mange Embeder, som have givet 5 à 6,000 Rbd. Dette er ganske vist en uforholdsmæssig stor Indtægt, men kan det nægtes, at dette Lovudkast gaaer aldeles bort derfra? Kan det nægtes, at det gaaer ned til en Gjennemsnittsum, som ikke er større end 2,500 Rbd. à 3,000 Rbd., naar man vil regne høit, men dog nærmest 2,500 Rbd.? Selv om der endelig skulde være dem, som meente, at dette endnu var for meget, kan man jo ligesaa vel i dette Lovudkast som i andre opstille andre Bestemmelser, hvis man maatte finde det rigtigt. Der er en anden Hovedbetragtning, som tidligere har været gjort gjældende, nemlig den at man maatte bringe det dertil, at ikke altså for hyppige Forslyttelser fandt Sted, hvor-

ved Præster kom til at tage bort fra Stæder, hvor Menighederne vare tilfredse med dem, hvilket viste sig af det forhøiede Besøg, og hvilke Forslyttelser skete, fordi Præsterne, som ganske rigtigt bemærket, ikke ere Engle ligesaa lidt som deres Familier og altså ogsaa trænge til nogen materiel Tøds, men kan det nægtes, at denne meget væsentlige Betragtning vil skee Fyldest ved dette Lovudkast? Er det ikke ganske vist, at, naar de laveste Kald stilles saaledes, at de give 11 à 1200 Rbd. og de høiere saaledes, at de gaae op til det Dobbelte eller lidt derover, er Forholdet et heelt andet, end naar Lønnen gaaer fra 600 til 6,000 Rbd.? Dernæst vil jeg tilføie, om det ikke er en meget væsentlig og heldig Bestemmelse, for hvilken flere Grunde tale, at man her har ladet frivillige Bidrag i Stikkelse af Offer — det være sig Høitids- eller Accidentsoffer — udenfor Beregningen? Er det ikke den naturlige Maade at bringe det dertil, at de Menigheder, som ønske at beholde deres Præst, kunne give ham et saadant yderligere Tillæg, hvilket altså vil have til Følge, at han ikke kan søle nogen sær economisk Trang til at forlade Embedet? Er det paa den anden Side ikke netop i sin Orden og ønskeligt, naar saadanne Offre kun slyde sparsomt eller reent falde bort, og Kaldet er lille, at Skifte finder Sted, og at Præsten kommer et andet Sted hen, hvor han maaskee kan passe bedre, og hvor han i economisk Henseende kan staae sig bedre? Er dette ikke en Ordning, og jeg vil frit henstille, om det ikke baade er en fornuftig og en forstandig Ordning af disse Forhold? Hvad dernæst angaaer Spørgsmaalet om Aarensaaret, da er det ganske vist et yderligt vanstelligt Spørgsmaal, som har givet Anledning til utallige Uhyggeligheder og Ubehageligheder, hvad der er enhver Kirkeminister bekjendt. Her forsøges en Løsning deraf, som ganske vist kan falde lidt besværlig for dem, der ikke ere inde i Forholdet, men som i sig selv er meget klar, naar man først er kommen ind dertil, og som blandt Andet ogsaa har den Fordeel, at den baade har vilst sig gennemførlig og er bleven paastjønnet der, hvor den i lang har bestaaet, nemlig i Slesvig. Denne For-